

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 121/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen luonnonvaraisten ja rauhoitettujen eläinlajien hoito- ja kustannusvastuun selkeyttämisestä ja vapaaehtoisvoimin toimivien luonnonvaraisten eläinten hoitoloiden resurssien turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Arja Juvonen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 121/2018 vp:

Miten hallitus aikoo selkeyttää eläinsuojelulain uudistuksessa luonnonvaraisten ja rauhoitettujen eläinlajien hoidon järjestämis- ja kustannusvastuun, millaisilla resursseilla hallitus tukee erilaisia vapaaehtoisvoimin toimivia luonnonvaraisten eläinten hoitoloita ja eläintenhoitajia eläinten hoidon järjestämisessä ja miten tärkeänä hallitus pitää loukkaantuneiden luonnonvaraisten ja rauhoitettujen eläinten suojelun ja hoidon saannin mahdollisuutta?

Alkuvuodesta oli lausuntokierroksella ehdotus laiksi eläinten hyvinvoinnista, joka korvaisi voimassa olevan eläinsuojelulain (247/1996). Hyvinvointilain luonnokseen sisältyy useita avun tarpeessa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitoon liittyviä tarkennuksia.

Voimassa olevan eläinsuojelulain 14 §:n mukaan kansalaisella on velvollisuus pyrkiä auttamaan kohtaamaansa sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä. Jos eläin on kuitenkin sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan, eläin on lopetettava tai on huolehdittava siitä, että eläin lopetetaan. Vastaava säännös sisältyy myös uuden hyvinvointilain luonnokseen. Uutena vaatimuksena lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi maakunnan velvollisuus huolehtia maakunnan järjestämälle eläinlääkärin vastaanotolle tuotujen sairaiden tai vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten lopettamisesta ja tästä aiheutuvista kustannuksista. Halutessaan maakunnat voivat toki järjestää myös ensiapua loukkaantuneille luonnonvaraisille eläimille. Näin kansalaisille osoitettaisiin taho, jonne pienikokoinen avun tarpeessa oleva luonnonvarainen eläin voidaan toimittaa silloin, kun eläintä ei itse pystytä auttamaan. Isokokoisten luonnonvaraisten eläinten lopetukseen apua voi usein saada poliisilta ja metsästäjien ylläpitämästä suurriistavirka-avun organisaatiosta.

Eläinsuojelulain ja hyvinvointilain luonnokseen sisällytetty auttamisvelvollisuus velvoittaa kansalaista toimimaan moraalisesti vastuullisella tavalla kohdatessaan avun tarpeessa olevan luonnonvaraisen eläimen. Eläinsuojelullisesti säännöksen tavoitteena on välttää luonnonvaraiselle

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 121/2018 vp

eläimelle aiheutuvaa tarpeetonta kipua ja kärsimystä niissä tilanteissa, joissa se tavalla tai toisella kohtaa ihmisen. Osaltaan säännös ilmentää myös ehdotetun hyvinvointilain tavoitteeksi nostettua eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua. Toisaalta tarpeeton puuttuminen luonnonvaraisten eläinten elämään ei ole tarkoituksenmukaista eikä toivottavaa. Sairaiden, vahingoittuneiden ja muutoin avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoidon tavoitteena tulisi aina olla eläimen palauttaminen takaisin luontoon. Ennen luonnonvaraisen eläimen pidempiaikaiseen vangitsemiseen ryhtymistä onkin tarkkaan pohdittava, voidaanko kyseisen eläimen hyvinvointi turvata vankeudessa riittävällä tavalla ja millä todennäköisyydellä eläin voidaan hoidon jälkeen palauttaa takaisin luontoon.

Hyvinvointilain luonnoksessa ehdotetaan myös, että avun tarpeessa olevien luonnonvaraisten eläinten muu kuin ensiavun luonteinen hoito olisi jatkossa ilmoituksenvaraista toimintaa. Ehdotuksen mukaan kansalaiset voisivat ottaa luonnonvaraisen eläimen haltuunsa vain eläimelle annettavan ensiavun tai hoitoon toimittamisen ajaksi. Ensiavun jälkeen eläin olisi joko palautettava luontoon, toimitettava asiantuntevaan jatkohoitoon tai lopetettava. Eläin olisi lopetettava, jos sitä ei voida palauttaa luontoon eikä sen jatkohoitoa ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista järjestää. Pidempiaikaista hoitoa vaativat, vahingoittuneet tai sairaat eläimet sekä hoitoa tarvitsevat orvot poikaset olisi tarkoituksenmukaista toimittaa mahdollisimman pian asiantuntevaan hoitoon, jolloin niiden selviämismahdollisuudet olisivat paremmat, eikä eläimelle aiheutettaisi osaamattomuudesta johtuvaa tarpeetonta kärsimystä. Hoitolatoiminnan säätäminen ilmoituksenvaraiseksi toiminnaksi mahdollistaisi hoitoloiden nykyistä paremman valvonnan ja lisäisi viranomaisten tietoisuutta siitä, missä luonnonvaraisten eläinten hoitoa on saatavilla. Käytännössä luonnonvaraisten eläinten pidempiaikaista hoitoa antavat nykyisin muutamat eläintarhat, eläinhoitolat, yhdistykset ja asiaan perehtyneet yksityishenkilöt. Ympäristöministeriö on rahoittanut sairaiden ja vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten hoitolatoimintaa noin 200 000 eurolla vuosittain.

Helsingissä 25.4.2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä